

Reinforcement learning

© Paweł Kułakowski, AGH Kraków

Co wstrzymuje rozwój AI?

---

1. Computing (Moore's law, CPU/GPU, ASICs)

2. Data (complete and tidy, labeled)

Andrej Karpathy

3. Algorithms: research and ideas: backprop, CNNs, transformers, etc.

4. Infrastructure (Python, TensorFlow, Cloud Computing, Git)

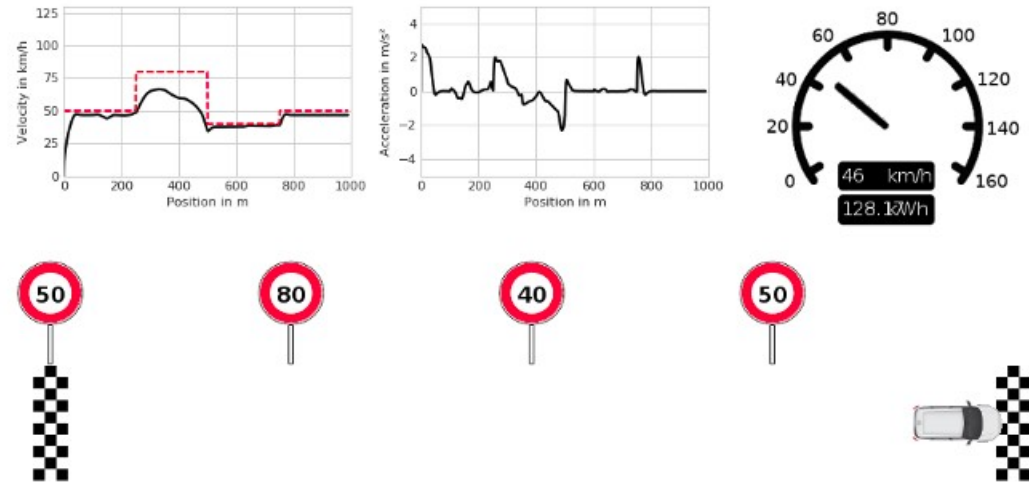

David Silver

“Expert data sets are often expensive, unreliable or simply unavailable. [...] Reinforcement learning systems are trained from their own experience, in principle allowing them to exceed human capabilities, and to operate in domains where human expertise is lacking.”

Uczenie ze wzmocnieniem

reinforcement learning (RL)

- obserwacja aktualnego **STANU**
- wybór określonej **AKCJI**
- uzyskanie **NAGRODY/KARY**

© towardsdatascience.com

Główne wyzwanie:

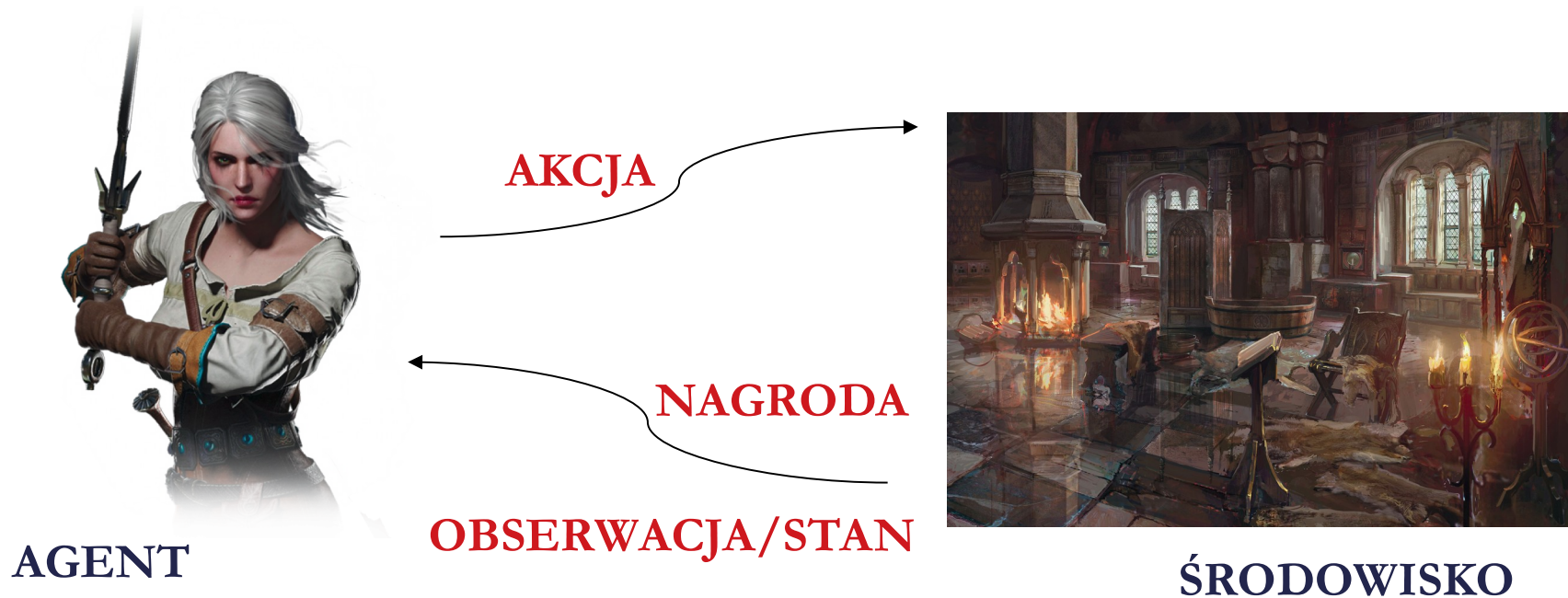
- adekwatne środowisko symulacyjne

Co zyskujemy?

- rozwiązania, niekonieczne zgodne z naszym oczekiwaniem

RL: agent, interakcja ze środowiskiem

Założenie 1: czas jest dyskretny

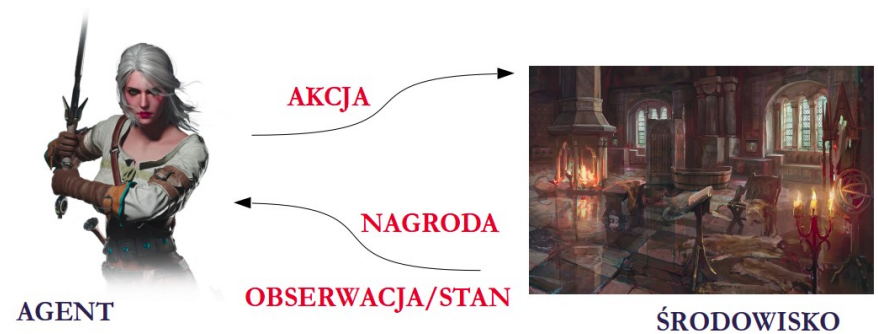
Założenie 2: stan zależy tylko od bieżącej obserwacji

Markov Decision Process

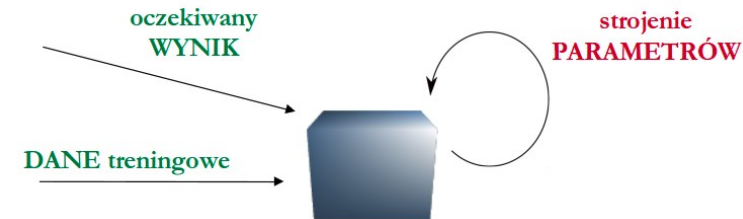
Reinforcement vs supervised learning

Uczenie ze wzmocnieniem:

- nie potrzebujemy **danych(!)**
ale konieczne jest **środowisko**
i zdefiniowane **nagrody**
- uczymy się w systemie ciągłym,
wykonując akcje
- kolejne stany zależą od siebie
(sekwencja: STAN-AKCJA-STAN-AKCJA...)
- nagroda (feedback) może przyjść
z opóźnieniem

UCZENIE:

DZIAŁANIE:

Gdzie stosować RL?

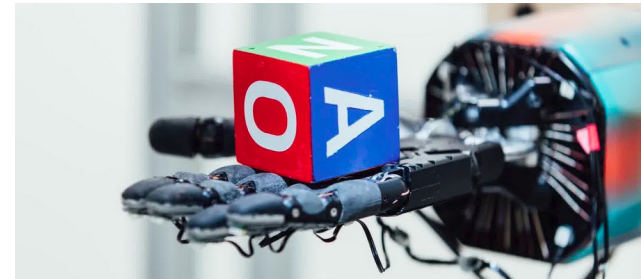
1. Autonomiczna nawigacja/prowadzenie pojazdów
(samochody, drony, roboty, itd)

2. AI dla gier

3. Robotyka

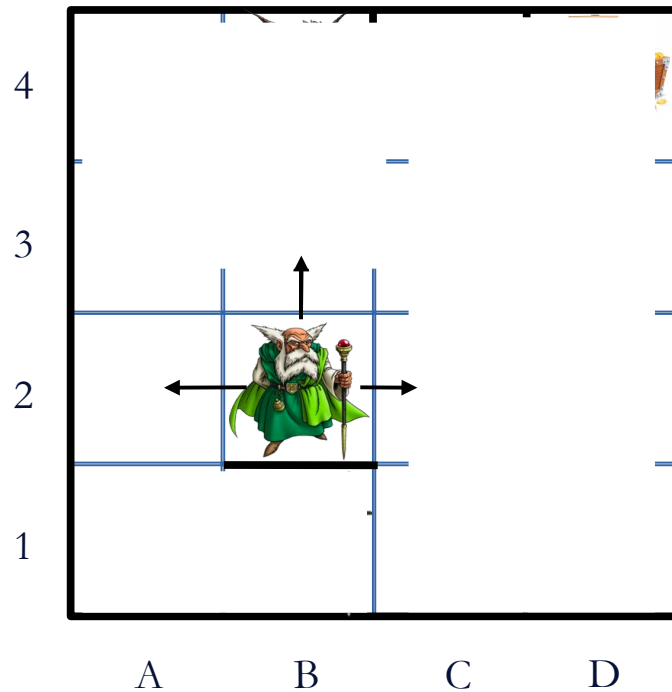

4. Inwestycje finansowe, transakcje giełdowe

W każdym wypadku potrzebujemy odpowiedniego środowiska dla RL!

Q-learning

Przykład z dziedziny gier: **Wędrówka przez labirynt**

STAN (s): B2

AKCJA (a): PRAWO

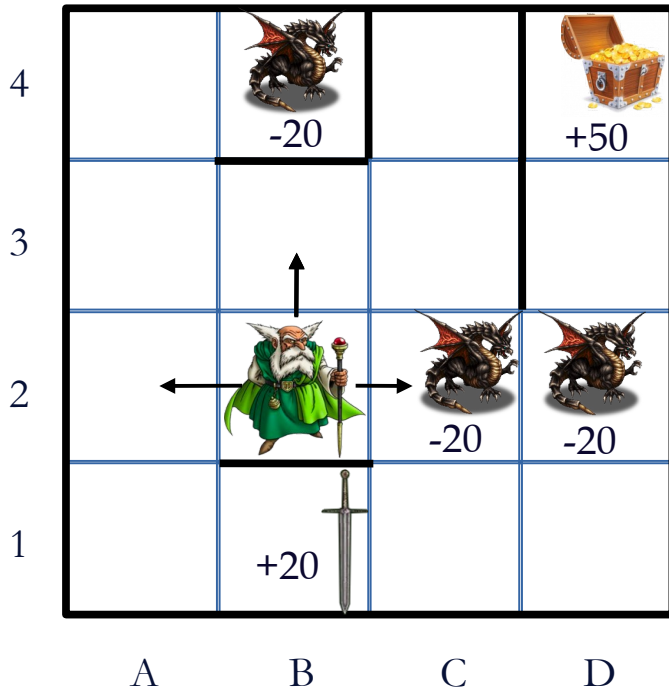
NAGRODA (r): -20

STAN (s): C2

AKCJA (a): ...

Kolejne gry: gromadzenie doświadczenia: (s, a, r, s)

Q-learning: podejmowanie decyzji

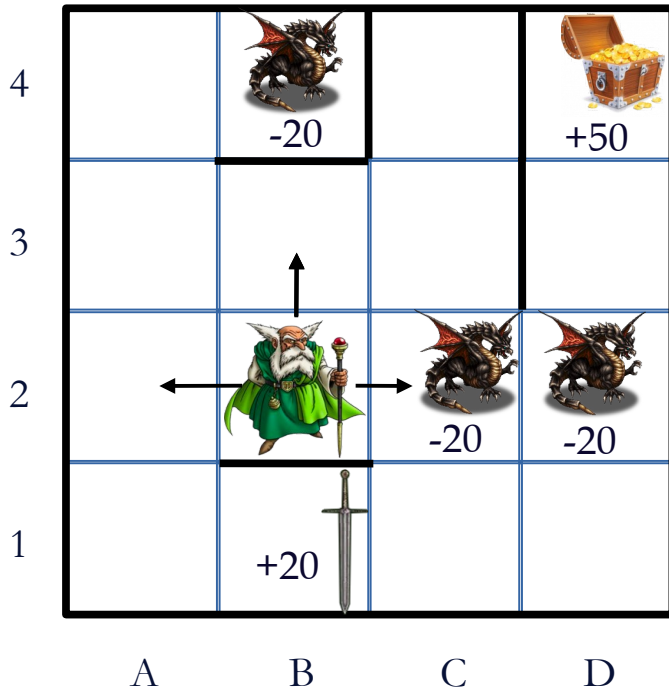

Konstruowanie tablicy Q-table:

	↑	↓	←	→	
A1					
A2					
A3					
A4					
B1					
B2	0	x	0	-20	???
...					
D4					

Q-learning: wartości akcji

Jak ocenić wartość akcji **a** w stanie **s** (Q-value)?

Równanie Bellmana:

$$Q(s,a) = r + \gamma \max_{a'} (Q(s',a'))$$

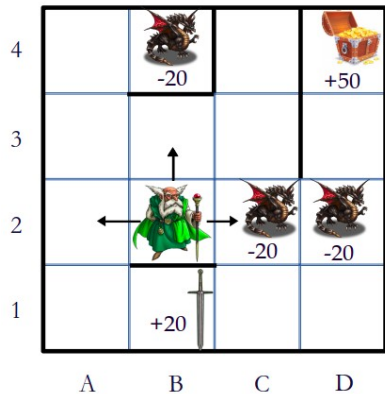
stan aktualny

nagroda

współczynnik
discount factor

stan kolejny
(po wykonaniu akcji **a**)

Q-learning: proces uczenia

Równanie Bellmana:

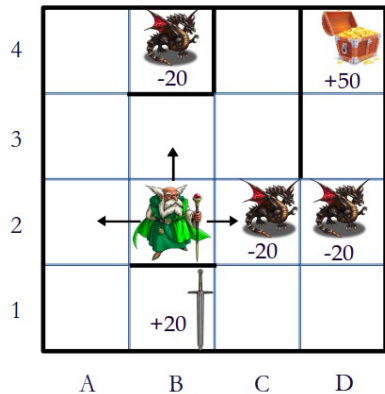
$$Q(s,a) = r + \gamma \max (Q(s',a'))$$

Aktualizacja wartości po zdobyciu nowego doświadczenia:

$$Q_{\text{new}}(s,a) = Q(s,a) + \alpha [r + \gamma \max (Q(s',a')) - Q(s,a)]$$

szybkość uczenia

Q-learning: to explore or to exploit?

Q-table ($\gamma=0.9$)

	↑	↓	←	→	
A1	0	x	x	20	
A2	0	18	x	0	
A3	0	16.2	x	0	
A4	x	0	x	-20	
B1	x	x	18	18	
B2	0	x	16.2	-20	
...	...	...	...	...	
D4	x	45	x	x	

Exploitation:

→ wybór najlepszej akcji
wg aktualnej wiedzy (Q-table)

Exploration (np. z p-stwem ϵ):

→ wybór losowej akcji

Opinie?

Podjęcia zaawansowane #1: policy-based

Policy $\pi(s)$

→ strategia ‘co robić’ (jaką akcję a wybrać) w stanie s

Strategie deterministyczne: $\pi(s_i) = a_i$

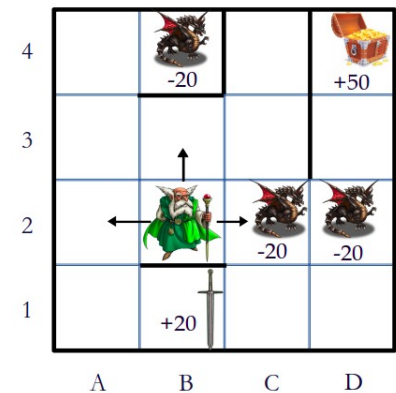
Strategie stochastyczne/probabilistyczne: $\pi(a_i | s_i) = P(a_i | s_i)$

Np. dla wcześniejszego labiryntu:

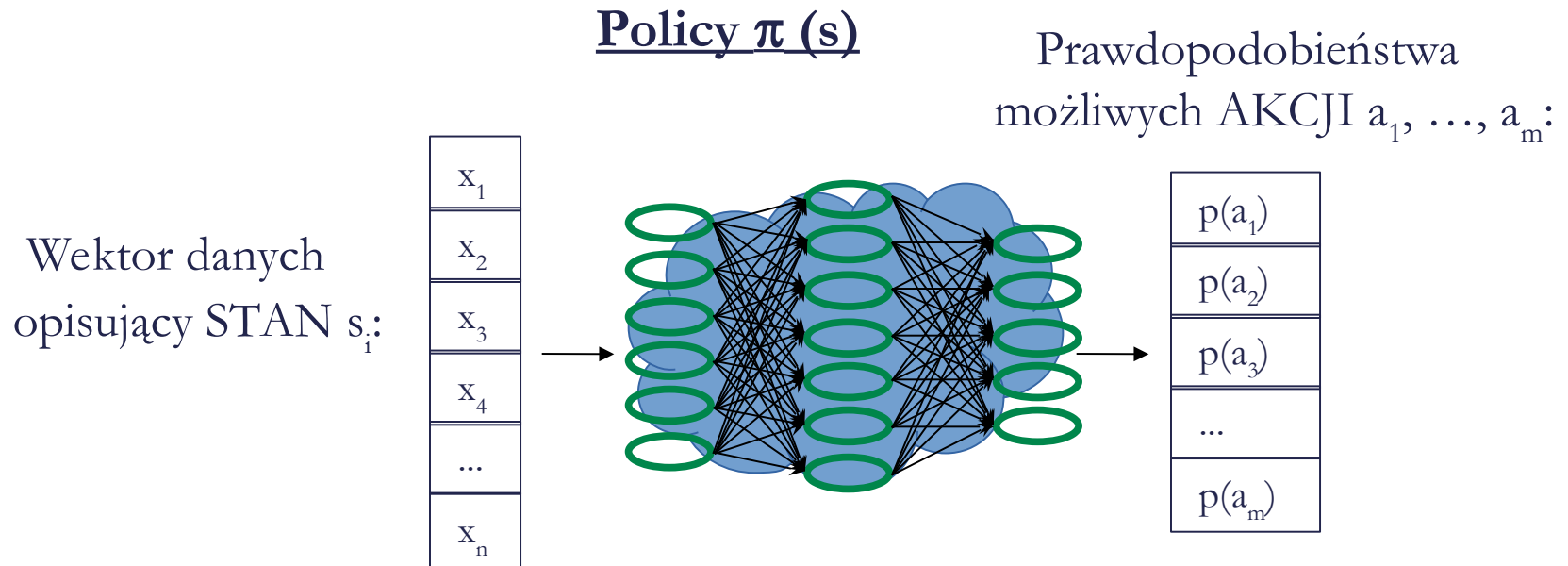
$P(s=B2) = a: \uparrow(16\%), \leftarrow(73\%), \rightarrow(11\%)$

→ wybierając akcję próbujemy rozkład P

→ problem exploit/explore automatycznie rozwiązany

Policy gradient + deep neural network

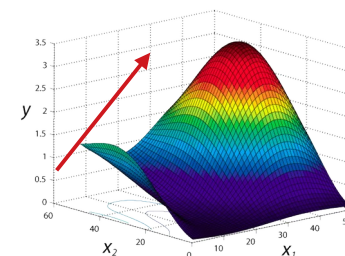
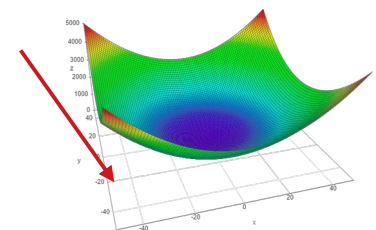

→ DNN: uniwersalny aproksymator :-)

→ w propagacji wstecznej liczymy gradient... ascent

Klasycznie, minimalizujemy **funkcję kosztu** $\Rightarrow$ gradient descent

Tutaj maksymalizujemy **sumaryczną nagrodę** $\Rightarrow$ gradient ascent

Narzędzia na dobry początek

→ **Gymnasium (OpenAI Gym):**

gry video, fizyczne modele ruchu obiektów, i inne

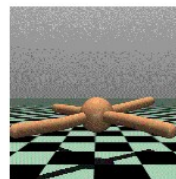
→ **Stable Baseline3 (OpenAI)**

implementacja szeregu algorytmów
typu RL

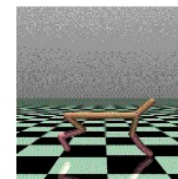
→ **KerasRL**

→ **Pyqlearning**

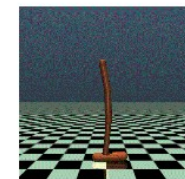
→ **Tensorforce**

Ant

Half Cheetah

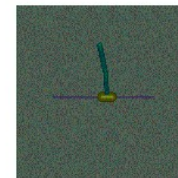
Hopper

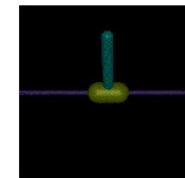
Humanoid Standup

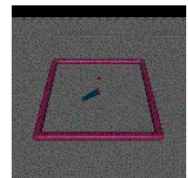
Humanoid

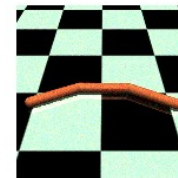
Inverted Double
Pendulum

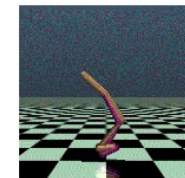
Inverted Pendulum

Reacher

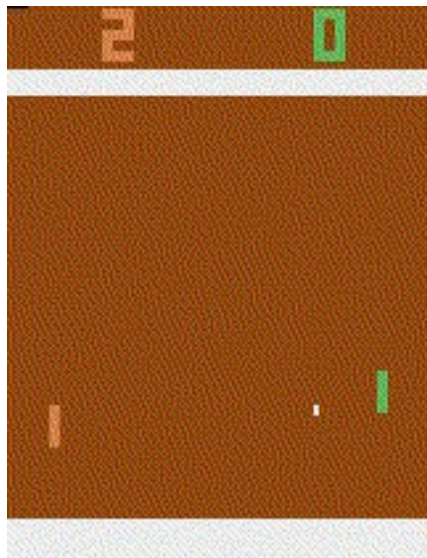
Swimmer

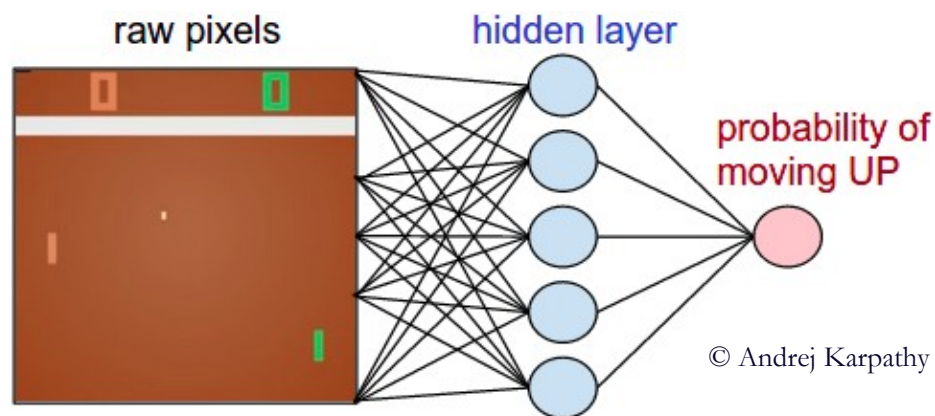
Walker2D

Przykład gry Pong z podejściem policy-based

- wektor stanu: 100 800 elementów
(różnica dwóch kolejnych klatek, każda 210×160 pikseli RGB)
- 2 możliwe akcje: ruch paletki góra/dół
- nagrody: +1 wygrana, -1 porażka

© Andrej Karpathy

Trening:

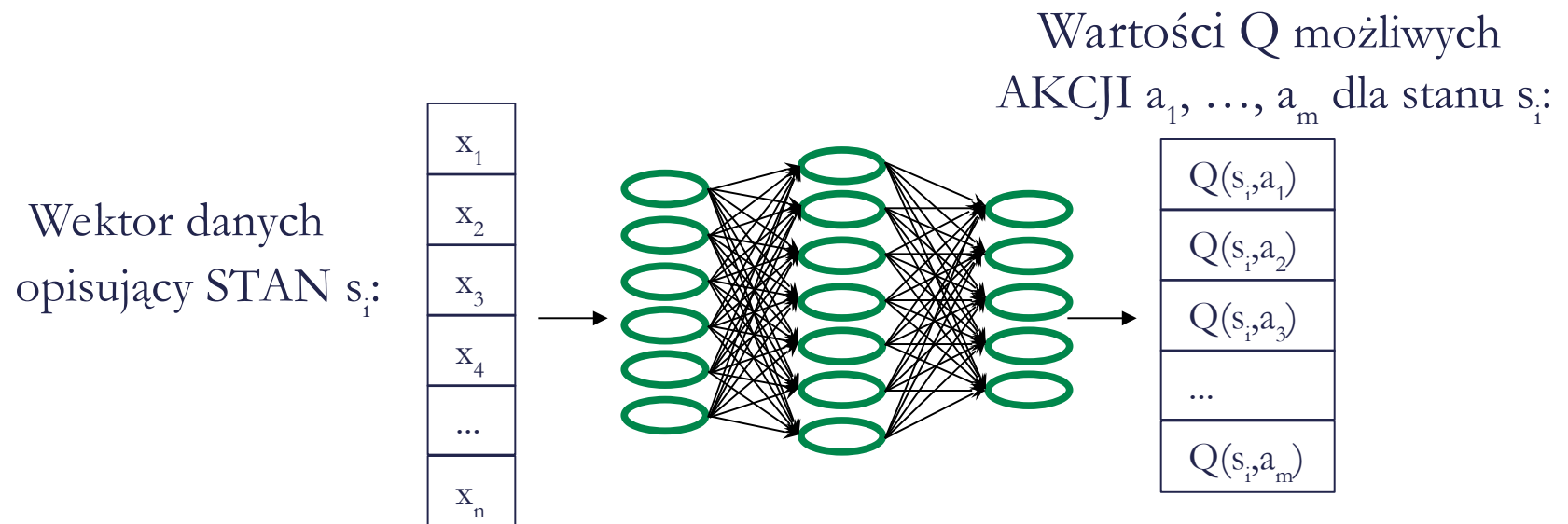
- nagroda pozwala na aktualizację parametrów sieci dopiero po ukończonej grze
- człowiek korzysta z intuicji dot. praw fizyki, RL startuje od zera
- RL by Karpathy: 3 noce treningu, wynik trochę lepszy niż bazowe AI
- czy można lepiej?

Podejścia zaawansowane #2: value-based

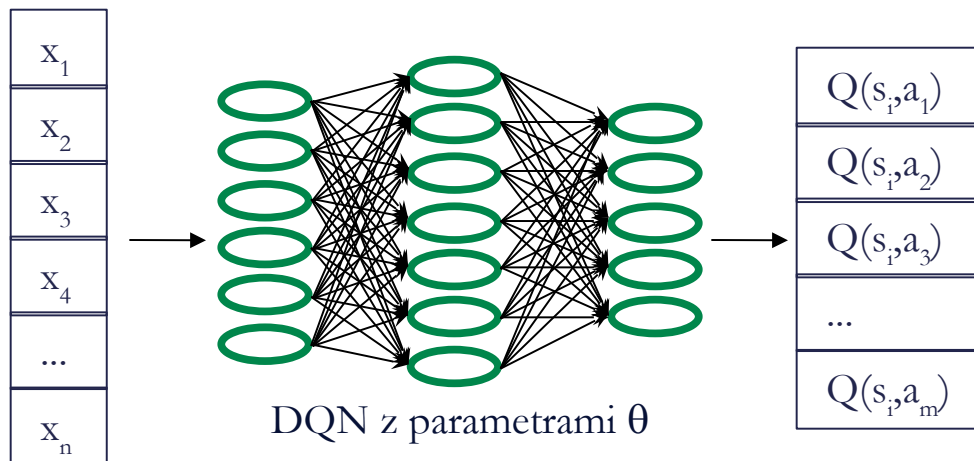
Celem jest obliczenie wartości $Q(s,a)$

Opcja 1. Podstawowe Q-learning

Opcja 2. Sieć neuronowa przewiduje $Q(s,a)$:

Deep Q-Network (DQN)

Równanie Bellmana:

$$Q(s,a) = r + \gamma \max (Q(s',a'))$$

**Funkcja kosztu (mse*)
do propagacji wstecznej:**

$$J = [r + \gamma \max (Q(s',a',\theta)) - Q(s,a,\theta)]^2$$

Szacowane przez DQN

Exploitation/exploration
→ kontrolowane
przez parametr ϵ

* Mean Square Error. Gdy koszt (błąd przewidywania sieci) jest bardzo duży, to stosowany jest Mean Absolute Error.
Dobry tutorial z MIT: <https://cbmm.mit.edu/video/tutorial-reinforcement-learning-10733>

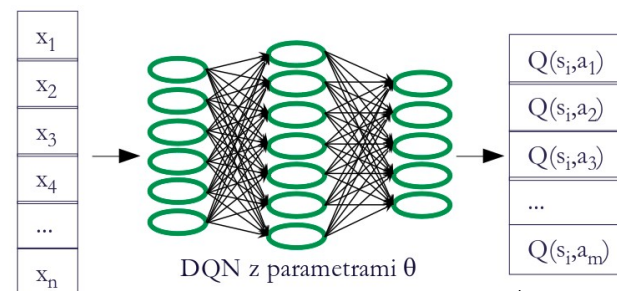
DQN tricks and hacks

#1. Użycie dwóch kopii sieci:

$$J = [r + \gamma \max (Q (s', a', \theta)) - Q(s, a, \theta)]^2$$

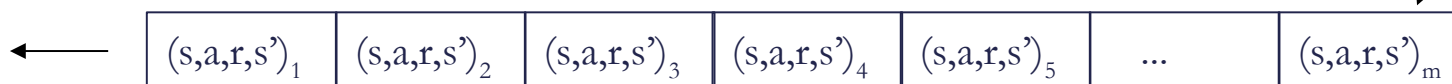
Szacowane przez tzw. 'target network' o zamrożonych parametrach, aktualizowanych tylko co pewien czas

Szacowane przez DQN, o parametrach aktualizowanych podczas propagacji wstecznej

#2. Experience replay

doświadczenia zbierane do bufora przesuwającego...

... i losowane na potrzebę treningu sieci DQN

Efekt: AI dla 49 gier na tej samej sieci i tych samych hiperparametrach*

Everything together... multiplied → A3C

Asynchronous Advantage Actor-Critic algorithm

Mechanizmy:

1. Asynchronous:

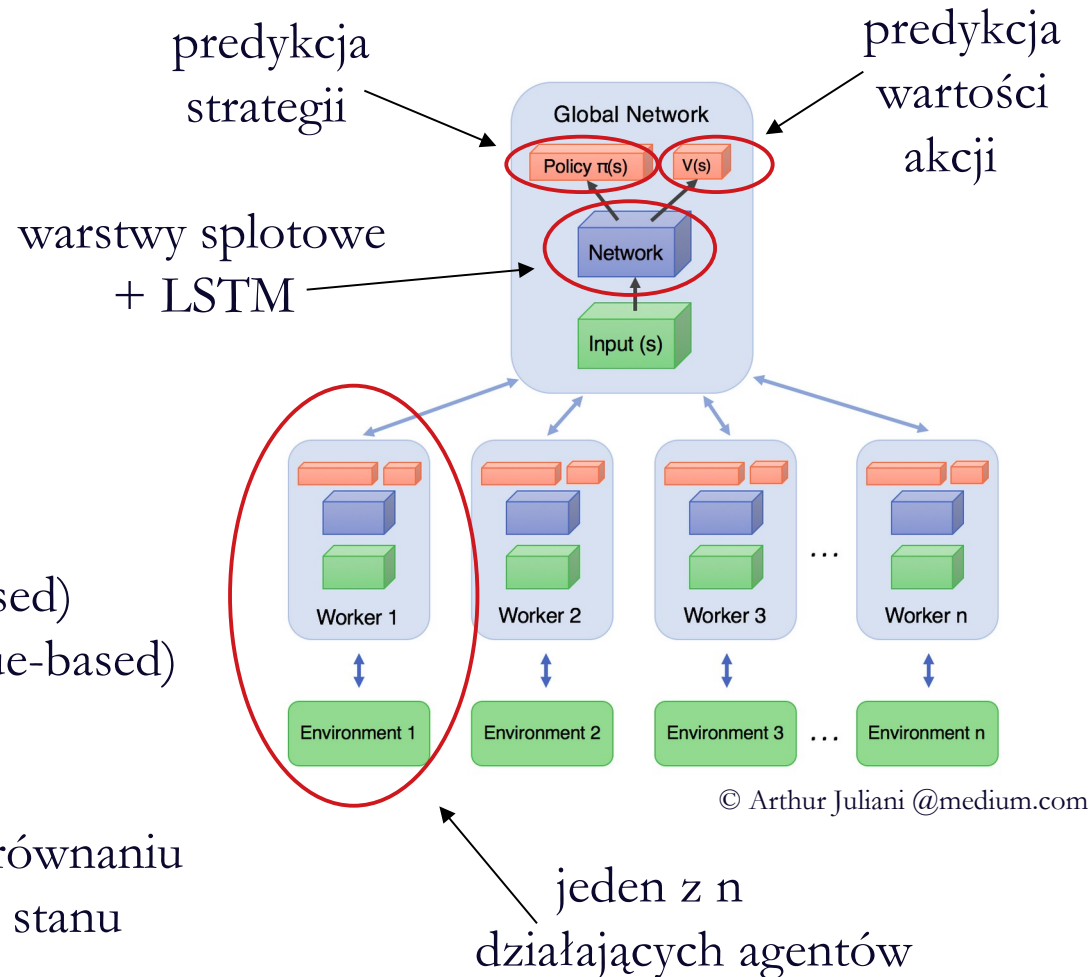
wielu agentów jednocześnie zbiera doświadczenie na swoich kopiach środowiska

2. Actor-Critic:

oba podejścia: sieć Actor (policy-based) wspierana danymi z sieci Critic (value-based)

3. Advantage:

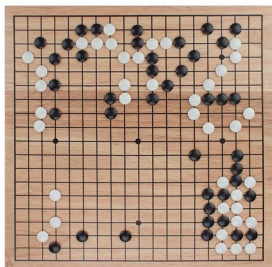
obliczanie wartości danej akcji w porównaniu ze średnią wartością strategii danego stanu

AI dla gier (DeepMind)

AlphaGo
ZERO

- Policy network + value network
- Monte Carlo Tree Search

Gra typu:

- discrete
- deterministic
- with perfect information

STARCRRAFT

- Supervised (~milion gier)
+ multi-agent RL
- Actor-Critic
- Obserwacja gry przez sieć LSTM

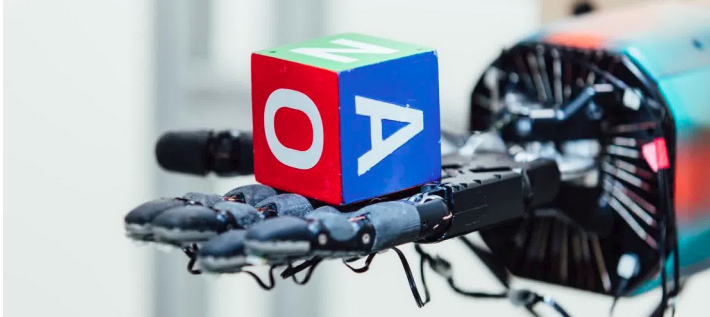

Seria zwycięstw z topowymi graczami
(m.in Grzegorz 'MaNa' Komincz)

Robot z kostką Rubika (OpenAI)

- Algorytm RL: Proximal Policy Optimization
(Advantage Actor-Critic z kontrolą tempa zmian parametrów sieci)
- sieci splotowe, LSTM
- symulacja z dużą losowością (domain randomization)
  - + trening na rzeczywistym robocie

<https://openai.com/blog/learning-dexterity/>   <https://openai.com/blog/solving-rubiks-cube/>

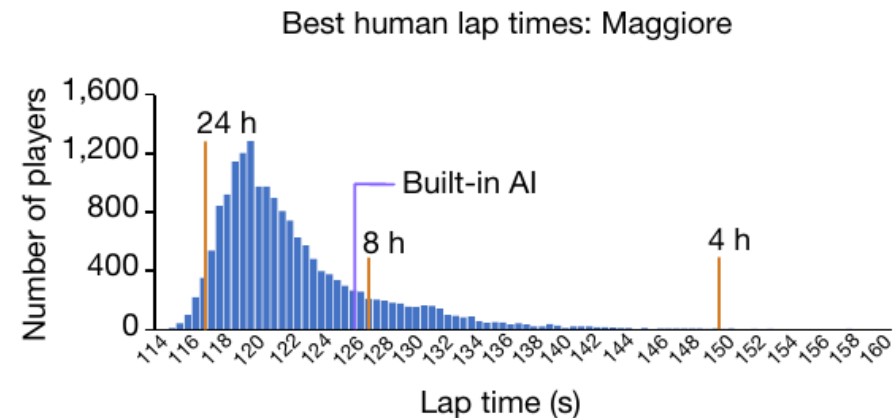
I. Akkaya et al. "Solving Rubik's Cube with a Robot Hand", <https://arxiv.org/pdf/1910.07113.pdf>, 2019

Nawigacja/wyścigi samochodowe (Sony AI)

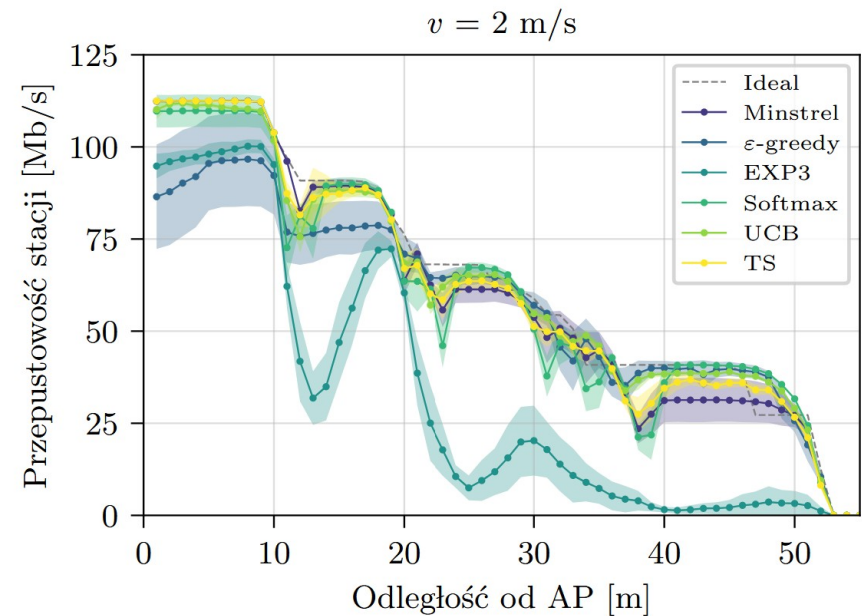
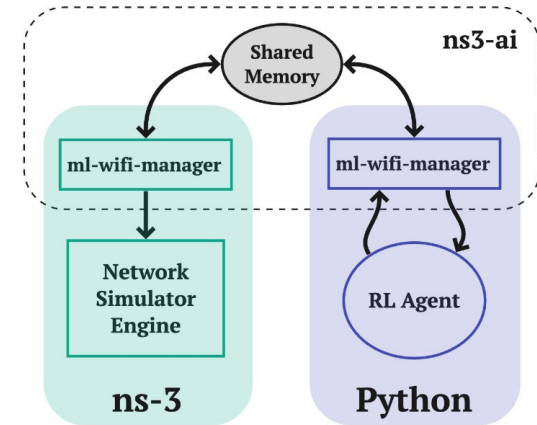
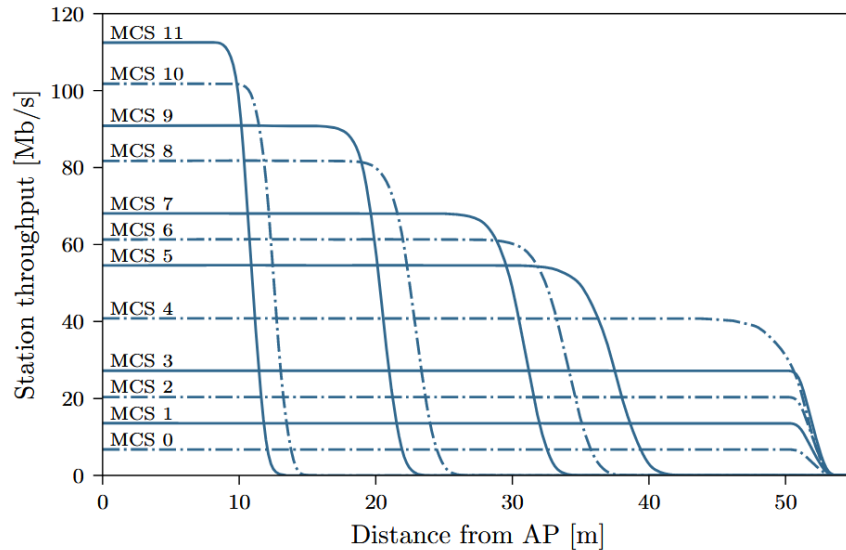
- Algorytm QR-SAC (wersja Actor-Critic)
- experience replay buffers
- aspekty: kontrola pojazdu, taktyka na torze, etykieta
- długa lista nagród i kar (dot. środka trasy, ścian, wyprzedzania, kolizje, itp.)

Wygrane wyścigi
z najlepszymi zawodnikami Gran Turismo

RL w 802.11 (projekt Sz. Szotta)

RL: co zapamiętać

---

1. RL: bez danych, ale ze środowiskiem symulacyjnym
2. Uczenie: stan, akcja, nagroda, kolejny stan
3. Uczymy się strategii i/lub wartości (opłacalności) danych akcji
4. Głębokie sieci neuronowe zawsze się przydają
5. Nowoczesne algorytmy: everything combined :-)

Dziękuję!

Pytania?

Komentarze?